

Tydliga målformuleringar minskar revirtänkande i NCC

Arbetsplats: Maskin Stockholm
Kontaktperson: Rolf Vestberg, tel 08 621 23 00
**Arbetslivsfondens
handläggare:** Ingrid Strindlund
Skribent: Charlotte Haider

Sammanfattning

Genom utbildning och införande av datateknik samt kvalitetescirklar har NCC Maskin Stockholm utvecklats till en modern verkstadsarbetsplats. Numera väger man in arbetsmiljön som en kvalitetsaspekt för både medarbetare och kunder. Omfattande arbetsmiljöutbildningar blir en direkt följd av arbetsplatsprogrammet när det upphör som Arbetslivsfondprojekt.

Bakgrund

NCC-företaget tillhandahåller maskiner till koncernens egna samt externa kunders byggarbetsplatser. Ur såväl konkurrens- som arbetsmiljösynpunkt är det önskvärt med maskiner som minskar risker för arbetsskador. Därför har arbetsmiljöprogrammet haft sin tyngdpunkt på fysiska arbetsmiljöåtgärder med en rad nyanskaffningar och ombyggnader. Men man har även strävat efter en jämnare ansvarsfördelning. Kompetenshöjning främst inom data- och arbetsmiljöområdena prioriteras. I den gamla organisationen snarare detaljstyrde arbetsledarna än inriktade

sig på stödjande aktiviteter, för att åstadkomma utvidgat ansvar bland samtliga anställda.

Mål

Inom varje åtgärdsområde ville NCC Maskin Stockholm närma sig en organisation och en miljö präglad av förnyelse och bättre hälsa för personal och kunder.

Kompetenshöjning för att stimulera medarbetarna till ökat ansvar.

Kvalitetsmedvetande för ökad säkerhet och effektivitet, bl a genom kvalitetscirklar och ett pc-baserat underhållssystem.

För de 7,5 personer som var långtids-sjukskrivna vid tidpunkten för ansökan skulle man i första hand eftersträva rehabilitering och omplaceringar på den ordinarie arbetsplatsen.

Genomförande

Samtliga verkstadsanställda är involverade i genomförandet av kvalitets-cirklarna. Aktiviteter i cirklarna protokollförs och resultaten jämförs med det samarbetskontrakt som varje grupp har upprättat.

I ansökan uppgavs behov av förbättringar av arbetsmiljön vid montage- och demontagearbeten av tornkranar och bygghisar. Underhållet i kran- och hissmaster i det äldre beståndet var också ett område som uppmärksammades som brister i arbetsmiljön. Dessa har förbättrats med nya skyddsanordningar. För att minska återkommande belastning på rygg och armar försågs fem bygghissar med montagekran och maskindrivna spel.

Förbättringar av belysningen för personalen som arbetar i anläggningens olika förråd genomfördes i samarbete med Bygghälsan. Åtgärderna har givit häpnadsväckande upptäckter av belysningens betydelse, vilket är ett miljöproblem som inte så ofta uppmärksammas.

Takhöjden har höjts på de bodar som dels tjänar som personalutrymmen och arbetsplats under mindre reparationsarbeten vid arbetsplatsen och som dels hyrs ut.

Efter inköp av terminaler och ett datoriserat underhållsystem samt datautbildning finns de flesta maskiner som ska servas inlagda i datasystemet vilket eliminerar dubbelarbete och höjer säkerheten.

Eftersom de flesta vid arbetsplatsen saknat pc-vana inleddes datoriseringen med en grundläggande datakurs.

Övriga utbildningar som delfinansierats av Arbetslivsfonden är bl a:

- o Ledarutveckling
- o Grundkurs i arbetsmiljö

- o Ekonomistyrning
- o Kvalitetsutveckling
- o Transportledning
- o Gasolhantering

Resultat

Rolf Vestberg, kvalitets-, utbildnings- arbetsmiljöansvarig ansvarig, som tagit över ansvaret för miljöprogrammet konstaterar att moderniseringar och förbättringar skapat en ny yrkesstolthet på arbetsplatsen.

-Framförallt de yngre ser ett stort värde i åtgärder som gör att de själva kan ta större ansvar för kontinuiteten i arbetet. Inte minst datoriseringen har haft betydelse för det som vi kallar ett "generationsskifte".

Pc-systemet som ersatte ett tidigare, bristfälligt, kortsystem har även ökat säkerheten.

-Och minskat den stress och irritation som tidigare kunde uppstå för att man inte säkert visste om t ex ett oljebyte hade gjorts eller ej, fyller Rolf Vestberg i.

Sjukfrånvaron har minskat.

Av de 7,5 personer som skulle omfattas av rehabiliterings, respektive omplaceringar har tre omplacerats. En direkt följd av Arbetslivsfondens engagemang är att samtliga 120 anställda på företagets bekostnad ska genomgå grundutbildning i arbetsmiljöfrågor.

Utbildningen sker i samarbete med facket.

Vissa av de kalkylerade kostnaderna blev högre än beräkningat.

Den ursprungliga kalkylkostnaden var ca elva miljoner kronor, varav Arbetslivsfonden i Stockholm bidrog med 2,7 miljoner. Företagets verkliga kostnad uppgick till närmare 14 miljoner. Höjningen berodde främst på oväntat höga kostnader för ombyggnad av bodar.

Det revirtänkande som tidigare präglade arbetsplatsen anser man berodde på att flera moment i arbetet var oklart formulerade varför grupperna bevakade revir av arbetsmoment som de kände

sig bekväma med. Genom översyner som sker av arbetsplatsen i kvalitetscirkelna minskar revirtänkandet vartefter organisationen tydliggörs och miljöförbättringar genomförs.

-Kvalitetstänkande i kombination med utbildning har haft effekter på slutprodukterna i form av mindre fel, i snabbare genomförande och färre arbetsskador, anser Rolf Vestberg.

Kommentar/värdering

Trots att kostnaderna för programmet överstigit kalkylerna fortsätter NCC med arbetsmiljöförbättringar, främst med fortsatt utbildning och regelbundna kvalitetscirklar.

Riskerna för framtida belastningsskador väntas minska på grund av en billyftanordning som väckt stort gensvar och används flitigt. Inköp av ytterligare en billyft planeras.

Flera medarbetare är entusiastiska över pc-införandet och fortsätter att se över hur systemet kan komma till större användning - och höja kvaliteten.

-Arbetsmiljömedvetandet kan bli bättre. Men från att ha varit urusla, i många fall inte ens följt lagarna, har vi redan åstadkommit stora förändringar, säger Rolf Vestberg.